

изобщо — има ли приемственостъ между тъй наречената Сръбиземноморската култура и континенталната балканска.

Още по-внушителенъ е българскиятъ напредъкъ въ областта на литературното и поетично творчество. Наредъ съ голѣмитъ имена на великитъ наши покойници Л. Каравеловъ, Петко Славейковъ, Иванъ Вазовъ, тукъ можемъ да назовемъ плеяда поети и беллетристи отъ новата следосвободителна епоха, чрезъ творбитъ на които българската речъ все повече и повече се усъвършенствува. Не може да се отрече, че ние сме още значително далечъ отъ единъ напълно установенъ и оформенъ литературенъ езикъ, но още по-малко може да се отрича, че и въ това отношение бързо се постигатъ все по-нови съвършенства.

Елементарната справедливостъ изисква да признаемъ тукъ, че въ дѣлото по усъвършенствуването на нашата родна речъ, почетенъ дѣлъ се пада и на българската жена. Ако преди Освобождението бѣха рѣдкостъ и изключение нашитъ учители, въ последниятъ петдесетгодишенъ периодъ можемъ съ голѣмо задоволство да отбележимъ имената на нѣколко наши поетки и писателки, които съ неспирна енергия още продължаватъ да обогатяватъ съ своя талантъ родната ни поезия и белетристика. Наредъ съ по-раншнитъ ни писателки, отъ които само г-жа Евгения Марсъ неуморно работи, въ бждащата история на българската белетристика и поезия безъ съмнение ще бждатъ отбелѣзани и имената на по-новитъ ни писателки и поетки Дора Габе, Багряна, а може би и на нѣкои отъ начинающитъ, които тепърва даватъ прѣсторъ на своя талантъ.

Исправени предъ една петдесетгодишна книжовнолитературна дейчостъ на българската нация, тукъ трѣбва да отбележимъ и грамадната заслуга на тая дейчостъ въ дѣлото по култивирание на националното чувство и самосъзнание на българина. Възпѣвайки копнежитъ, чувствата и стремежитъ на българина, нашитъ писатели, и поети най-много допринесоха за осмислянето и осъзнаването на българина. Въ това отношение българинътъ писателъ и поетъ ржка за ржка съ българина воинъ въ последнитъ петна-

десетъ години засилиха свѣтлото сияние около името „българинъ“ и „България“. Чрезъ това бждащитъ български поколения иматъ вече въ завещание несъкрушимъ духовенъ капиталъ, чиято висока ценностъ и значение тѣ ще има да испытватъ въ по-висока степенъ отъ насъ — съвременницитъ.

Духовниятъ подеъмъ въ новото научно и литературно творчество на българина бѣ и основата, върху която можахъ въ удивително кжсо време да възникнатъ маса литературни, научни и читалищни здружения. Прави впечатление, че въ последнитъ десетина години числото на тия сдружения внушително расте. А ползата отъ това е несъмнена: ако ние корѣхме и още коримъ българина, че той е затворена въ себе си личностъ, при това личностъ съ не тъй симпатични прояви, фактътъ на масата сдружения днесъ иде да подчертае, че и въ това отношение се извършва единъ преломъ въ българския характеръ, чрезъ който преломъ въ съзнанието на отдѣлния индивидъ ще се култивира и вкорени тъй ценно за всѣка общественостъ и култура социално чувство. Не може да се отрече въ тоя смисълъ, че новиятъ пионеръ въ полето на българската култура ще заеме видно и заслужено мѣсто въ историята на българската общественостъ и мисълъ: а на бждащитъ пионери въ тая насока скромниятъ деецъ отъ Освобождението насамъ, безъ съмнение, остава великия зеветъ — да усъвършенствуватъ осмислянето и осъзнаването на българската индивидуалностъ, защото тя е най-здравиятъ фундаментъ за запазването на българската нация отъ крушение въ она океанъ отъ страдания, въ който тя биде потопена отъ последнитъ свѣтовни събития.

Справедливостта го изисква да отбележимъ и признаемъ, че таквазъ една висша духовна проява, за каквото се смѣта социалното чувство, не бѣ чужда на българското племе и въ предосвободителната епоха. Тая висша проява особено ярко изпъква въ областта на национално-политическата ни предосвободителна борба за освобождение. Въ тая борба на българското племе биде подчертана още въ началото на XIX вѣкъ *идеята за балканска федерация*. И практично, и теоритично тая идея въ балканскитъ международни отношения е българска. Въ името на дружбата на